

**SPRAWOZDANIE**  
**Z DZIAŁALNOŚCI**  
**OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ**  
**W MORYNIU**

**I**

**REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU**  
**WSPIERANIA RODZINY**  
**NA LATA 2015-2017**

**ZA 2016 ROK**

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, które mają na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zadaniem pomocy jest zapobieganie tym sytuacjom przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej spoczywa obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej w zakresie ustalonym ustawą. Zadania pomocy społecznej w gminie realizuje jednostka organizacyjna – Ośrodek Pomocy Społecznej, który zatrudniał w 2016 roku 10 pracowników, w tym 2 opiekunki na 3/4 etatu.

Główne zadania Ośrodka to:

- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka poprzez realizację świadczeń pomocy społecznej;
- podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem poprzez realizację pracy socjalnej i poradnictwa;
- udzielanie pomocy w formie świadczeń rodzinnych, pielęgnacyjnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych;
- przyznawanie świadczenia rodzicielskiego;
- wsparcie rodziny i piecza zastępcza;
- przyznawanie dodatków mieszkaniowych oraz energetycznych;
- prowadzenie świetlic środowiskowych;
- prowadzenie zespołu interdyscyplinarnego;
- przyznawanie świadczenia wychowawczego 500+;
- przyznawanie Kart Dużej Rodziny;
- przyznawanie Zachodniopomorskiej Karty Rodziny;
- przyznawanie Zachodniopomorskiej Karty Seniora.

Powyższe zadania realizowane były w ramach środków finansowych przekazywanych przez Gminę oraz Wojewodę Zachodniopomorskiego. Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje rodzinom i osobom, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał:

- na osobę samotnie gospodarującą – 634,00zł
- na osobę w rodzinie – 514,00zł
- kwota dochodu z 1 ha przeliczeniowego – 288,00zł

oraz w rodzinie występowała co najmniej jedna z dysfunkcji zaburzająca prawidłowe funkcjonowanie rodziny.

Dysfunkcje: ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, potrzeba ochrony macierzyństwa, wielodzietność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność

w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenie gospodarstwa domowego, alkoholizm, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego oraz kłęska żywiołowa lub ekologiczna.

Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej lub ich odmowa następuje w formie decyzji administracyjnej.

Ze świadczeń pomocy społecznej w roku 2016 skorzystało 168 rodzin, w tym 120 rodziny ze wsi, osób w rodzinach 432.

Wydano 756 decyzji z pomocy społecznej, 421 ze świadczeń rodzinnych, 56 z funduszu alimentacyjnego w tym 11 decyzji dotyczących uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, 318 decyzji ze świadczenia wychowawczego, 76 z dodatków mieszkaniowych oraz z dodatków energetycznych wydano 22 decyzje. Razem wydano 1649 decyzji administracyjnych, przeprowadzono 641 wywiadów środowiskowych oraz zawarto 23 kontrakty socjalne, 5 osób z terenu gminy było zatrudnionych w ramach prac społecznie-użytecznych.

## **I WYDATKI OŚRODKA NA REALIZACJĘ ZADAŃ**

### 1. Zadania własne finansowane przez gminę: 805.449,57 zł

- zasiłki celowe – 34.418,08 zł - 130 rodzin
  - rodziny zastępcze – 14.310,83 zł
  - zespół interdyscyplinarny – 7.298,69 zł
  - asystent rodziny – 19.141,40 zł
  - dodatki mieszkaniowe – 92.649,78 zł – 49 rodzin
  - schronisko dla bezdomnych – 12.674,40 zł – 1 osoba
  - dożywianie dzieci w szkole (śniadania) – 5.260,40 zł
  - Domy Pomocy Społecznej – 104.335,01zł – 4 osoby
  - dożywianie (40% do programu) – 60.000,00 zł (wkład własny) – 95 dzieci
  - utrzymanie ośrodka - 455.360,98 zł
- w tym usługi opiekuńcze – 19.811,00zł (bez kosztów)

### 2. Zadania własne finansowane przez wojewodę: 509.284,79 zł

- asystent rodziny – 17.500,00 zł
- składki zdrowotne od zasiłków stałych – 10.861,40 zł
- zasiłki okresowe – 125.968,32 zł – 60 rodzin
- zasiłki stałe – 131.690,67 zł – 28 rodzin
- utrzymanie Ośrodka – 86.907,00 zł (pensje, dodatki)
- dożywianie „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” - 136.357,40 zł

### 3. Zadania zlecone finansowane przez wojewodę: 3.890.659,86 zł

- świadczenie wychowawcze 500+ - 1.905.819,35 zł
- zasiłki rodzinne – 1.956.926,17 zł w tym: świadczenia rodzinne 182.172,90 zł
- fundusz alimentacyjny 225.591,61zł
- składki emerytalno-rentowe 91.351,68 zł

- składka zdrowotna do świadczenia pielęgnacyjnego – 23.300,60 zł
- dodatek energetyczny – 1.765,25 zł – 13 rodzin
- wynagrodzenie opiekuna prawnego - 2.723,87 zł
- Karta Dużej Rodziny – 124,62 zł

Ogółem wydatki w 2016 r. wyniosły 5.205.394,22 zł, z tego 805.449,57 zł pokrył budżet gminy, natomiast 4.399.944,65 zł pokrył budżet państwa.

## II REALIZACJA BUDŻETU

Udzielone świadczenia – zadania własne finansowane przez Wojewodę.

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Zasiłki stałe - ogółem	28	270	131.691,00zł	28	37
w tym przyznanych dla osoby:					
- samotnie gospodarującej,	22	213	109.279,00zł	22	22
- pozostającej w rodzinie	6	57	22.412,00zł	6	15

Zasiłek stały – przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, w przypadku, gdy dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, a także pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 604zł miesięcznie;
- w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30zł miesięcznie.

### Zadania własne – zasiłki okresowe finansowane z budżetu Wojewody.

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Zasiłki okresowe - ogółem	62	313	125.968,00zł	60	176
w tym:					
- finansowane z budżetu gminy	X	X	X	X	X
- finansowane z budżetu Wojewody	62	313	125.965,00zł	60	176
w tym przyznane z powodu					
• bezrobocia	61	312	125.821,00zł	59	173

• długotrwałej choroby	1	1	147	1	3
• niepełnosprawności	X	X	X	X	X
• możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego					
• zawarcie kontraktu socjalnego	1	1	236,00zł	1	3

Świadczona pomoc miała na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin będących w trudnych warunkach materialnych. Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego, tj. osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, a także rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny. Wysokość zasiłku nie może być niższa niż 50% różnicy między:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby;
- kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20zł miesięcznie.

#### Zadania własne gminy – zasiłki celowe.

Zasiłek celowy – może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, kosztów pogrzebu oraz kosztów poniesionych za pobyt osób bezdomnych w schroniskach (dwie osoby).

FORMY POMOCY	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIA	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W ZŁ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
SCHRONIENIE	1	366	12.674,00zł	1	1
POSIŁEK dla dzieci:	95	14.018,00zł	82.600,00zł	47	217
UBRANIE	0	0	0	0	0
USŁUGI OPIEKUŃCZE - OGÓLEM w tym specjalistyczne	9 0	1801 0	19.811,00zł 0	9 0	12 0
SPRAWIANIE POGRZEBU w tym osobom bezdomnym	1 0	1 0	2.927,00zł 0	1 0	2 0
INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE OGÓLEM w tym zasiłki specjalne celowe	134 41	X 65	103.078,00zł 13.362,00zł	130 41	327 93
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE (PRAWNE, PSYCHOLOGICZNE, RODZINNE)	X	X	X	19	57
INTERWENCJA KRYZYSOWA	X	X	X	0	0
PRACA SOCJALNA	X	X	X	76	233

FORMY POMOCY	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIA	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W ZŁ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ	4	43	104.335,00zł	4	4

Pokrywanie kosztów pobytu osób kierowanych do domów pomocy społecznej od 2006 r. jest zadaniem własnym gminy.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy, który nie podlega zwrotowi. Rodzaj przyznanego zasiłku zależy od sytuacji rodziny i spełnionych przez niego wymogów formalno-prawnych. Z powyższej formy pomocy skorzystały 41 rodzin.

### **Usługi opiekuńcze**

Istotnym zadaniem gminy realizowanym przez Ośrodek są usługi opiekuńcze świadczone osobom chorym, niepełnosprawnym i samotnym. Z tej formy pomocy skorzystało 9 osób. Koszt jednostki godzinowej wynosi 11,00 zł. Na wykonanie tego zadania wydano 19.811,00 zł, natomiast dochód gminy z tego tytułu wyniósł 5.000,00 zł.

### **Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”**

Często stosowaną formą pomocy w naturze jest przyznawanie i finansowanie posiłku, w tym głównie dla dzieci w szkołach i przedszkolu.

W 2016 roku skorzystało 95 dzieci ( plus 19 dzieci z listy dyrektora – 10.807,00 zł) na łączną kwotę 88.147,00 zł w tym dożywianie, z tego:

- koszt własny gminy 60.000,00zł
- dotacja w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” 28.147,00 zł.

W 2016 roku Ośrodek otrzymał środki finansowe z rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczone na realizację programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, z tego realizowano pomoc dla:

- dzieci do 7 roku życia,
- uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,
- osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, a w szczególności samotnych, w podeszłym wieku, chorych i niepełnosprawnych.

Przyznawano posiłki, świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności oraz pomoc rzeczową w formie paczki świątecznej.

Osoby i rodziny z powyższego „Programu” mogły korzystać, jeżeli ich dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 150% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej.

W 2016 roku dla dzieci i dorosłych wydano 14.507 posiłków, w tym:

- dla dzieci do 7-go roku życia 2.507 posiłków,
- dla uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej 10.253 posiłków.

Drugą formą pomocy z powyższego zadania jest zakup posiłku lub żywności i skorzystało 86 rodzin na kwotę 68.660,00 zł oraz przyznano świadczenia rzeczowe w formie „paczki świątecznej” dla 119 rodzin na kwotę 39.550,00 zł. Ogółem na powyższe zadania wydano 108.210,00 zł z funduszu Wojewody.

W okresie wakacji z kolonii letnich skorzystało 9-cioro dzieci z rodzin najuboższych. Kolonie dla tych dzieci zorganizowało Kuratorium Oświaty w Szczecinie.

Powody przyznania pomocy w 2016r. przedstawia poniższa tabela, z której wynika, że najczęściej była przyznawana pomoc osobom z powodu ubóstwa, a drugim ważnym powodem było bezrobocie.

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
	OGÓLEM	w tym: NA WSI	
UBÓSTWO	114	81	304
SIEROCTWO	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	1	0	1
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA w tym wielodzietność	14	9	61
BEZROBOCIE	98	76	300
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	64	45	146
DLUGOTRWALA LUB CIĘŻKA CHOROBA	30	19	53
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO-OGÓLEM w tym rodziny niepełne rodziny wielodzietne	38 18 18	33 16 15	160 51 109
PRZEMOC W RODZINIE	3	3	14
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	0	0	0
ALKOHOLIZM	13	7	40
NARKOMANIA	1	1	5
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	3	3	5
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	0	0	0
SYTUACJA KRYZYSOWA	0	0	0
KLĘSKA ŻYWIŁOWA LUB EKOLOGICZNA	0	0	0

### **Dodatki mieszkaniowe**

Ustawa o dodatkach mieszkaniowych reguluje zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości, finansowania i wypłacania dodatków mieszkaniowych oraz właściwości organów w tych sprawach. Dodatki mieszkaniowe realizowane są w całości z zadań własnych. Przyznawany jest na podstawie wniosku i deklaracji o dochodach za okres 3-ech miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku wraz z pozostałymi dokumentami (zaświadczenie o wynagrodzeniu, z urzędu pracy, oświadczenia itp.).

W roku 2016 wypłacono dodatki mieszkaniowe dla 49 rodzin na kwotę 92.650,00 zł, przyjęto 76 wniosków, z których 75 rozpatrzono decyzją pozytywną.

### **Dodatek energetyczny**

Dodatek energetyczny jako nowe zadanie zlecone gminie, przekazane do Ośrodka Pomocy Społecznej od 1 stycznia 2014r.; przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej, tj. osobie, której przyznano dodatek mieszkaniowy oraz osoba ta jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej. W 2016 r. przyznano dodatki energetyczne dla 13 rodzin, wydano 22 decyzje na kwotę 1.731,00 zł.

## **REALIZACJA PROGRAMU WSPIERANIE RODZINY**

W roku 2012 nałożono na samorządy nowe zadania w zakresie wspierania rodziny oraz opieki nad dzieckiem i rodziną. Pomimo licznych kontrowersji ustawa weszła w życie bez zapewnienia odpowiednich środków finansowych.

Do zadań własnych należy m.in.:

- opracowanie i realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny,
- tworzenie systemu opieki nad dzieckiem oraz placówek wsparcia dziennego i praca z rodziną,
- współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnych domach dziecka i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Finansowanie pobytu dziecka w placówkach:

- w pierwszym roku wynosi 10% kosztów pobytu,
- w drugim roku 30%,
- w trzecim i następnych latach 50%.

Gminny Program Wspierania Rodziny przyjęty uchwałą Nr VIII/45/2015 Rady Miejskiej w Moryniu na lata 2015-2017 ma na celu stworzenie spójnego systemu środowiskowej pracy opiekuńczo wychowawczej, dzięki któremu zwiększa się szanse dzieci z zaniedbanych środowisk do rozwoju w rodzinie naturalnej. Praca psychologiczna, pedagogiczna ma na celu, wspieranie tych rodzin i utrzymanie jak najdłużej więzi i bycia w rodzinie naturalnej. Umieszczonych jest troje dzieci w pieczy zastępczej, koszt pobytu w 2016 r. wyniósł 14.310,83 zł.

W roku 2016 - 13 rodzin z terenu gminy Moryń zostało objętych wsparciem asystenta rodziny. Wydatkowano kwotę w wysokości 36.641,50 zł., w tym 17.500,00 zł z Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej.

Wytypowane rodziny zostały objęte pomocą ze względu na trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i funkcjonowania w środowisku. Celem pracy asystenta rodziny była analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie, wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny oraz dążenie do reintegracji rodziny. Asystent rodziny prowadził pracę z rodziną za jej zgodą i przy jej aktywnym udziale, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną. Asystent ułatwia rodzicom wypełnianie ról społecznych, aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczania dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Miejscem prowadzenia pracy z rodziną jest miejsce jej zamieszkania.

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny – 13

Liczba dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny – 42

Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną – 15 m-cy

Główne problemy w rodzinach objętych wsparciem:

- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- niepełnosprawność,
- wielodzietność,
- zespół zależności alkoholowej,



- bezrobocie,
- ubóstwo,
- nadzór kuratora sądowego,
- przemoc w rodzinie.

### **Wynagrodzenie za sprawowanie opieki**

Powyższe wynagrodzenie wypłaca się w wysokości 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku ogłoszonego przez GUS za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia ustalonego przez Sąd. Udzielenie świadczeń nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego ani wydania decyzji administracyjnej. Dotychczas Sąd przyznał takie wynagrodzenie dla dwóch osób.

### **REALIZACJA ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH**

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych skierowana jest przede wszystkim do rodzin, które wprowadzie osiągają dochody, jednakże z uwagi na zwiększone wydatki związane z wychowaniem dzieci, w tym również niepełnosprawne, dochód na jedną osobę w rodzinie nie pozwala na zapewnienie dzieciom oraz osobom niepełnosprawnym podstawowych standardów życiowych. Ustawa ta przewiduje finansowaną pomoc Państwa w formie świadczeń rodzinnych. Świadczenia rodzinne są obligatoryjnymi świadczeniami udzielanymi na roczne okresy zasiłkowe, trwające od 1 listopada do 31 października następnego roku.

#### **1. Zasiłek rodzinny**

Podstawowym kryterium, od którego zależy prawo do zasiłku jest dochód rodziny w przeliczeniu na osobę. Zasiłki rodzinne są świadczeniami Państwa na rzecz rodziny o niskich dochodach. Po spełnieniu określonych warunków, ma do nich prawo każdy obywatel Polski, który zamieszkuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również każdy cudzoziemiec posiadający obywatelstwo państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674zł. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764zł.

Zasiłek rodzinny przysługuje na dziecko ze względu na jego wiek, a także stan zdrowia – rodzicom, jednemu z rodziców, opiekunowi prawnemu dziecka albo opiekunowi faktycznemu dziecka, do ukończenia przez dziecko 18 lat lub nauki w szkole (poza wyższą szkołą), jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo do 24 roku życia – jeżeli dziecko jest niepełnosprawne i posiada stosowne orzeczenie, a także osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustalonym wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosiła:

- 89 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 118 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- 129 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

## **2. Rodzaje dodatków do zasiłku rodzinnego**

Dodatki do zasiłku rodzinnego są z nim nierozzerwalnie związane i w przypadku gdy prawo do zasiłku rodzinnego nie przysługuje, nie można ubiegać się o dodatki.

### ***Dodatek z tytułu urodzenia dziecka:***

przysługuje jednorazowo w wysokości 1.000 zł.

W przypadku wystąpienia o przysposobienie więcej niż jednego dziecka lub urodzenia więcej niż jednego dziecka podczas jednego porodu dodatek przysługuje na każde dziecko. Wniosek o dodatek z tytułu urodzenia dziecka składa się do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia.

### ***Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego:***

przysługuje w wysokości 400zł miesięcznie, nie dłużej jednak niż przez okres:

- 24 miesiące kalendarzowe,
- 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu,
- 72 miesiące kalendarzowe, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W przypadku równoczesnego korzystania z urlopu wychowawczego przez oboje rodziców lub opiekunów prawnych dziecka przysługuje jeden dodatek.

### ***Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej:***

wysokość dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej wynosi 90zł miesięcznie.

Dodatek przysługuje na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

### ***Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka:***

przysługuje w wysokości 185zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 370 zł na wszystkie dzieci.

W przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o 80 zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160 zł na wszystkie dzieci.

Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługuje samotnie wychowującym dziecko, matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- drugi z rodziców dziecka nie żyje,
- ojciec dziecka jest nieznany,
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone.

Dodatek przysługuje również pełnoletniej osobie do ukończenia 24 roku życia, uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją.

### ***Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:***

przysługuje:

- w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny

i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadkach dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności w wysokości 105zł miesięcznie na dziecko albo

– w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej w wysokości 63zł miesięcznie na dziecko.

***Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego:***

wysokość dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego wynosi miesięcznie:

- 80 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 100 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

***Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego:***

przysługuje raz w roku szkolnym w wysokości 100 zł na dziecko.

Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego. Wniosek o wypłatę dodatku składa się do dnia zakończenia okresu zasiłkowego, w którym rozpoczęto rok szkolny albo roczne przygotowanie przedszkolne. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpatrzenia.

### **3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka**

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przysługuje jednorazowa zapomoga w wysokości 1000zł na jedno dziecko. Przyznanie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka jest uzależnione od kryterium dochodowego. Przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1.922zł. Świadczenie to, podobnie jak wszystkie świadczenia rodzinne jest wolne od podatku dochodowego.

### **4. Świadczenia opiekuńcze**

***Zasiłek pielęgnacyjny***, przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia,
- osobie, która ukończyła 75 lat.

Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wynosi 153zł miesięcznie. Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

### ***Świadczenie pielęgnacyjne:***

przysługiwało w wysokości 1.300,00zł miesięcznie od stycznia 2016r. do 31 grudnia 2016r. Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- matce lub ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności

- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby, w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

1. rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
2. nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
3. nie ma osób będących opiekunem prawnym lub rodziną zastępczą spokrewnioną, lub legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub
- w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

### ***Specjalny zasiłek opiekuńczy:***

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości 520zł miesięcznie. Przysługuje on osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

### ***Zasiłek dla opiekuna:***

Z dniem 15 maja 2014 r. weszła w życie ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, która określa warunki oraz zasady ustalania

i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 520,00 zł miesięcznie – nie obowiązuje kryterium dochodowe. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna prowadzone było na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek. Wniosek można było złożyć nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Prawo do zasiłku ustalono na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony, w tej sytuacji prawo do zasiłku dla opiekuna ustalano do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia. Po uzyskaniu nowego orzeczenia prawo do zasiłku dla opiekuna ustala się na wniosek złożony nie później niż w okresie 3 miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

### **I ZASIŁKI RODZINNE Z DODATKAMI**

W roku 2016 Ośrodek Pomocy Społecznej w Moryniu wydał 421 decyzji oraz wypłacił 7942 świadczenia na kwotę 1.457.974,46 zł., w tym:

1. zasiłki rodzinne – 386.642,20 zł – liczba wypłaconych świadczeń 3486
2. dodatki do zasiłków – 197.985,26 zł – liczba wypłaconych świadczeń 1626 w tym:
  - urodzenia dziecka – 24.000,00 zł – 24 świadczenia,
  - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego 25.693,00zł – 65 świadczeń,
  - samotnego wychowywania dziecka – 34.813,36 zł – 192 świadczeń,
  - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 9.801,55 zł – 106 świadczeń,
  - rozpoczęcia roku szkolnego – 21.165,79zł – 247 świadczeń,
  - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 25.451,5 6zł – 363 świadczenia,
  - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 57.060,00zł – 629 świadczeń.
1. zasiłki pielęgnacyjne – 358.326,00zł – 2342 świadczenia,
2. świadczenia pielęgnacyjne – 260.260,00zł – 201 świadczeń,
3. specjalny zasiłek opiekuńczy – 34.588,00zł – 67 świadczeń,
4. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka - 38.000,00zł – 38 świadczeń,
5. świadczenie rodzicielskie – 182.173,00zł – tj. 196 świadczeń.

### **II ZASIŁKI DLA OPIEKUNÓW**

Ośrodek realizuje również zadania na podstawie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów z dnia 4 kwietnia 2014 r. (Dz.U. z 2014, poz. 567) – 130.520,00 zł – 251 świadczeń.

### **III UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I ZDROWOTNE**

Ośrodek Pomocy Społecznej w Moryniu opłaca składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna oraz zasiłek stały.

Składki na ubezpieczenie społeczne – 90.087,00 zł ( w tym KRUS 264,00zł)– 440 świadczeń.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne – 22.882,00 zł – 332 świadczenia.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne osób pobierających zasiłek stały – 10.861,00 zł – 233 świadczenia.

Ponadto w roku 2016 odzyskano nienależnie pobrane świadczenia w wysokości 3.094,00 zł.

### *Świadczenia rodzicielskie:*

Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych z dniem 01 stycznia 2016r. wprowadzono świadczenie rodzicielskie, które przysługuje:

1. matce albo ojcu dziecka;
2. opiekunowi faktycznemu dziecka, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia;
3. rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia;
4. osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku:

1. skrócenia na wniosek matki dziecka okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego, zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego, po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia, zasiłku lub uposażenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;
2. śmierci matki dziecka;
3. porzucenia dziecka przez matkę.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

1. 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
2. 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
3. 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie;
4. 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie;
5. 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie.

Świadczenie przysługuje od dnia porodu albo od dnia objęcia opieką czy przysposobienia dziecka w wysokości 1.000,00 zł miesięcznie.

Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeżeli:

1. co najmniej jeden z rodziców dziecka albo opiekun otrzymują zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okresu urlopu rodzicielskiego;
2. dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej;
3. osoba ubiegająca się o świadczenie rodzicielskie lub osoba pobierająca świadczenie rodzicielskie nie sprawuje lub zaprzestała sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, w tym w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej, które uniemożliwiają sprawowanie tej opieki;
4. w związku z wychowywaniem tego samego dziecka lub opieką nad tym samym dzieckiem jest już ustalone prawo do świadczenia rodzicielskiego, dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie urlopu wychowawczego, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna;

5. osobom uprawnionym przysługuje za granicą świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia rodzicielskiego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy zabezpieczenia społecznego stanowią inaczej.

## **ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE 500+**

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Świadczenie wychowawcze przysługuje w wysokości 500zł, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 800,00zł. Jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne, świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1.200,00zł.

Pierwsze dziecko oznacza jedyne lub najstarsze dziecko w rodzinie w wieku do ukończenia 18 roku życia. Niepełnosprawne dziecko oznacza dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności określonym w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

W 2016r. złożono 333 wnioski o przyznanie prawa do świadczenia wychowawczego, wydano 318 decyzji, w tym 290 decyzji przyznających prawo do świadczenia.

## **REALIZACJA FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO**

### **1. Przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego**

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U.2016 poz. 169 ze zm.). Akt wykonawczy: rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzorów wniosku, zaświadczeń i oświadczeń o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (Dz.U.2015. poz. 2229).

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

1.obywatelom polskim:

2.cudzoziemcom:

- a) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
- b) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej oraz zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 186 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2011 r. poz. 1650),
- c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższe niż 500 zł miesięcznie, są świadczeniami udzielanymi na roczne okresy zasiłkowe, trwające od 1 października do 30 września. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł.

Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

**Strukturę wydatków oraz odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego przedstawia poniższa tabela:**

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Wyplacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego	587	225.591,61
Odzyskane nienależnie pobrane świadczenia z funduszu alimentacyjnego	6	1.250,00

Wydano 54 decyzje administracyjne dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego w tym 6 decyzji dotyczących uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz przeprowadzono 11 wywiadów alimentacyjnych.

## **2. Działania wobec dłużników alimentacyjnych**

Działania wobec dłużników alimentacyjnych podejmuje organ właściwy dłużnika, tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego. Działania podejmowane są na wniosek organu właściwego wierzyciela, tj. wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej, jeśli:

- osobie uprawnionej zostało przyznane prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego;
- osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego od rodzica lub jej przedstawiciel ustawowy złoży do organu właściwego wierzyciela wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

Organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika, a także jego stan zdrowia oraz przyczyny nielożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe.

Następnie organ właściwy dłużnika przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika.

W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika zobowiązuje go do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny oraz informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika.

Jeżeli dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:

- 1) złożenia oświadczenia majątkowego,
- 2) zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,



3) bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych

-organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, a następnie wydaje decyzję o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Decyzji nie wydaje się wobec dłużnika alimentacyjnego, który przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu z zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów.

Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz.U. 2016 poz. 1137 ze zm.) i po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami za opóźnienie. Należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego podlegają ściągnięciu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej na podstawie przepisów o egzekucji świadczeń alimentacyjnych, z uwzględnieniem przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Jeżeli jest prowadzone postępowanie egzekucyjne w celu zaspokojenia roszczeń osoby uprawnionej z tytułu alimentów, organ właściwy wierzyciela, który wypłacał świadczenia z funduszu alimentacyjnego, będąc wierzycielem należności, przyłącza się do tego postępowania.

Organ właściwy wierzyciela przekazuje dłużnikowi alimentacyjnemu oraz organowi właściwemu dłużnika:

1. informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej,
2. informację o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa z tytułu:
  - świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2016, poz. 169 ze zm.)
  - zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86, poz. 732 i Nr 164, poz. 1366 ze zm.)

Na podstawie art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, organ właściwy wierzyciela przekazuje do biura informacji gospodarczej informację o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1, pkt 1 i 2 tej ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

## Struktura odnotowanych wpłat od dłużników z tytułu zwrotów na rzecz zadłużenia oraz ich podziału w 2016r.

Wyszczególnienie	Kwota
Kwota przekazana na koszty upomnienia	52,80 zł
Odsetki	9.204,61zł
Kwoty przekazane do budżetu państwa	12.944,03zł
Dochód gminy Moryń	8.629,31zł

### Podejmowane działania wobec dłużników alimentacyjnych w 2016 roku:

1. Przeprowadzono 11 wywiadów alimentacyjnych.
2. Zobowiązano 3 dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy.
3. Skierowano 8 informacji do powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika.
4. Złożono 8 wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego.
5. Wszczęto 5 postępowań w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.
6. Wydano 6 decyzji uznających dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.
7. Zgłoszono do Biur Informacji Gospodarczej 5 dłużników (obecnie zgłoszonych 78 w pięciu biurach informacji gospodarczej) dłużników alimentacyjnych oraz ich zadłużeń z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zaliczki alimentacyjnej.

### Karta Dużej Rodziny:

Z dniem 1 stycznia 2015r. weszła w życie ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny. Uprawnienia przysługujące osobom posiadającym Kartę polegają na przyznaniu korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności. Przez rodzinę wielodzietną rozumie się rodzinę, w której rodzice (rodzic) mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

1. w wieku do ukończenia 18 roku życia,
2. w wieku do ukończenia 25 roku życia – w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej,
3. bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Prawo do korzystania z programu przysługuje niezależnie od dochodu. Karta potwierdza uprawnienia członka rodziny wielodzietnej i jest wydawana:

1. rodzicowi oraz małżonkowi rodzica – na czas nieokreślony,
2. dziecku w wieku do ukończenia 18 roku życia,
3. dziecku powyżej 18 roku życia – odpowiednio do końca roku szkolnego lub akademickiego, w którym jest planowane ukończenie nauki, zgodnie z terminem wskazanym w zaświadczeniu, nie dłużej niż do ukończenia 25 roku życia.
4. dziecku legitymującemu się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wieku powyżej 18 roku życia – na okres ważności orzeczenia.

5. Dziecku umieszczonemu w rodzinnej pieczy zastępczej – na czas umieszczenia w danej rodzinie lub rodzinnym domu dziecka.

Karta przyznawana jest bezpłatnie. Realizacja programu przez gminę jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej. Koszt realizacji przez gminę wynosi 13,40 zł za jedną rodzinę. Program finansowany jest ze środków budżetu państwa. W 2016 roku wniosek o przyznanie Karty Dużej Rodziny złożyło 8 rodzin, łącznie wydano 46 kart.

## **ZACHODNIOPOMORSKA KARTA RODZINY ZACHODNIOPOMORSKA KARTA SENIORA**

Dnia 17 marca 2016 r. Burmistrz Morynia podpisał Porozumienie Partnerskie z Zarządem Województwa Zachodniopomorskiego zawarte w związku z realizacją przez Województwo Zachodniopomorskie Wojewódzkiego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2014-2020 „Region dla Rodziny”: Zachodniopomorska Karta Rodziny oraz Zachodniopomorska Karta Seniora.

Wsparciem objęte są rodziny, w tym w szczególności rodziny wielodzietne i wielopokoleniowe, oraz osoby starsze. Karty umożliwiają korzystanie z katalogu ofert: kultury, edukacji, rekreacji, transportu i usług. Pozwala na to system ulg, zniżek i rabatów zagwarantowanych przez partnerów przystępujących do programu. W roku 2016 o Zachodniopomorską Kartę Rodziny złożyło 20 rodzin, natomiast o Zachodniopomorską Kartę Seniora 4 osoby.

Zachodniopomorska Karta Rodziny – uprawnieni rodzice prowadzący wspólnie gospodarstwo domowe z minimum dwojgiem dzieci. Karta przysługuje do 18 roku życia lub 26 roku życia w przypadku kontynuowania nauki. Bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.

Zachodniopomorska Karta Seniora – uprawnieni mieszkańcy województwa zachodniopomorskiego, którzy ukończyli 60 rok życia.

## **ŚWIETLICE ŚRODOWISKOWE**

Na terenie gminy Moryń jest 6 świetlic środowiskowych w: Moryniu, Witnicy, Bielinie, Starym Objezierzu, Klepiczu, Przyjezierzu z czego w 2016 r. funkcjonowało 5 świetlic środowiskowych. Z powodu braku chętnego wychowawcy do prowadzenia zajęć, dwie świetlice tj. Przyjezierze i Bielin obecnie są zawieszane.

Świetlice czynne są 3 razy w tygodniu po 2 godziny. Tak jak w ubiegłych latach, tak i w 2016 r. pedagog szkolny z wychowawcami klas wytypował dzieci, którym wskazany jest udział w zajęciach świetlicy środowiskowej. Są to między innymi dzieci mające problem z nauką, zachowaniem, pochodzące z rodzin zaniedbanych, dysfunkcyjnych rodzin z problemami alkoholowymi oraz problemem narkomanii.

W zajęciach świetlic środowiskowych uczestniczyło w 2016 r. - 61 dzieci, pedagog szkolny wytypował 63 dzieci. W świetlicy zatrudnieni są wychowawcy z przygotowaniem pedagogicznym na umowę-zlecenie. Wychowawcy pomagają w nauce, organizują imprezy okolicznościowe.

W miarę możliwości finansowych świetlice doposażane są w artykuły szkolne, książki, gry planszowe. Współpracują z Kołami Gospodyń Wiejskich, Radami Sołeckimi ze szkołami.

Świetlice środowiskowe finansowane są z Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii. W 2016r. wydatkowano: 18.491,47 zł.

## ZESPÓŁ DO SPRAW PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

W roku 2009 ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nałożyła na gminę obowiązkowe powołanie zespołów interdyscyplinarnych i wszelkich działań zmierzających do zmniejszenia rozmiarów przemocy w rodzinie. Zarządzeniem Burmistrza Morynia w 2009 roku powołano Zespół Interdyscyplinarny, a uchwałą Rady Miejskiej w Moryniu w 2010 roku określono regulamin organizacyjny Zespołu Interdyscyplinarnego.

Nowelizacja tej ustawy nałożyła na samorządy nowe obowiązki, a w szczególności:

- opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochronę ofiar przemocy,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- poradnictwo i interwencję w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Osoby doznające przemocy i podejrzane o stosowanie przemocy mogą korzystać z porad terapeuty. Całością zadań prowadzi Ośrodek łącznie z realizacją procedury „NIEBIESKA KARTA”.

Zespół Interdyscyplinarny spotyka się w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz na trzy miesiące.

1. Odbyło się 14 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. Obowiązuje nadal „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Moryń - na lata 2014-2020”.
2. W roku 2016 założono 13 Niebieskich kart; w ciągłym monitoringu były 24 karty, zamknięto 15 kart. W stosunku do osób doznających przemocy i osób stosujących przemoc poczyniono działania m.in. powiadomiono prokuraturę, sąd, umówiono spotkania z psychologiem-terapeutą.
3. Członek zespołu uczestniczył w posiedzeniu Sądu Rejonowego w Gryfinie w charakterze świadka. Sprawy dotyczyły przemocy w rodzinie. Członkowie zespołu uczestniczyli w licznych szkoleniach dotyczących „Przemocy w Rodzinie”.
4. W czerwcu 2016r. odbyła się debata społeczna na temat przemocy w rodzinie, w której uczestniczyła społeczność lokalna.

W skład zespołu wchodzi: przedstawiciele Pomocy Społecznej, Policji, Służby Zdrowia, Sądu, Oświaty, Gminnej Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacji pozarządowej.

Ponadto pracownicy socjalni współpracują z przedstawicielami następujących instytucji: Zespołem Szkół w Moryniu, z Policją, z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie, Powiatowym Urzędem Pracy w Chojnie, Sądem Rejonowym w Gryfinie III Wydział Rodzinny i Nieletnich, Służbą Zdrowia, sołtysami, Kołem Gospodyń Wiejskich, Warsztatami Terapii Zajęciowej w Goszkowie „Promyk”, z organizacjami pozarządowymi (Straż Pożarna, Caritas, Karate-Kyokushin w Moryniu).

W 2016r. wytypowano 17 osób bezrobotnych do udziału w projekcie „Stawiam na aktywność”, a uczestniczy 14 osób. Projekt realizowany jest przy współudziale Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie.

Wydano 367 skierowań do otrzymania pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego „Pomoc Państwa w Zakresie Dożywiania”.